

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžk/16/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015201603
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015201603.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: Z. M., bytom T., právne zastúpený: Mgr. Alešom Zollerom, advokátom so sídlom Považská 4, Nové Mesto nad Váhom, proti žalovanému (sťažovateľovi): Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. KM-OLVS-22/2015-OPK zo dňa 28. apríla 2015, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/231/2015-52 zo dňa 8. novembra 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/231/2015-52 zo dňa 8. novembra 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Dňa 09.02.2015 Viceprezident Policajného zboru vydal personálny rozkaz č. 4, ktorým podľa § 192 ods. 1 písm. c/ zákona č.73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej iba „zákon o štátnej službe“) prepustil žalobcu zo služobného pomeru príslušníka PZ (ďalej len „prvoinštančné rozhodnutie“), ktorý žalobca prevzal osobne dňa 10.02.2015. Proti personálnemu rozkazu č. 4 zo dňa 09.02.2015 podal žalobca odvolanie. Sťažovateľ rozhodnutím zo dňa 28.04.2015 č. KM-OLVS-22/2015/OPK (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) odvolanie žalobcu zamietol a prvoinštančné rozhodnutie potvrdil.

2. Vyššie uvedené rozhodnutia vychádzajú zo skutočnosti, že na základe požiadavky nadriadeného žalobcu - riaditeľa Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Prešov bolo vykonané podľa čl. 9 až 11 nariadenia ministra vnútra SR č. 103/2005 kontrolné psychologické vyšetrenie v Nemocnici svätého Michala, a.s., Bratislava s cieľom posúdenia duševnej spôsobilosti žalobcu pre jeho ďalší výkon štátnej služby v Policajnom zbore. Dňa 11.12.2014 bol vypracovaný odborný posudok č. 544/14 PhDr. J. R.,

PhD., klinickým psychológom (ďalej len „odborný posudok“) zo záverov z ktorého vyplýva, že podľa čl. 11 ods. 2 písm. b/ nariadenia ministra vnútra SR č. 103/2005 žalobca nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby. Skutočnosti, ktoré zakladajú tento záver, sú uvedené v náleze č. p. 544/14 a v posudku sa neuvádzajú, pretože podľa § 3 zákona č. 199/1994 Z.z. o psychologickéj činnosti a Slovenskej komory psychológov, podliehajú povinnosti mlčanlivosti.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu žalobu. Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 191 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) zrušil preskúmané rozhodnutie a vec vrátil sťažovateľovi na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- kontrolné psychologické vyšetrenie sa vykonáva na základe požiadavky nadriadených kontrolovanej osoby - v danom prípade na žiadosť riaditeľa Riaditeľstva hraničnej a cudzineckej polície Prešov plk. Mgr. D. K., nadriadeného žalobcu. Dôvodom bolo stanovisko služobného psychológa o vykazovaní patologických javov v správaní kontrolovaného počas služby v PZ.

- podľa prílohy č. 4 nariadenia č. 103/2005 bod 4 kontrolné psychologické vyšetrenie policajtov je oprávnená vykonávať psychologická ambulancia nemocnice s poliklinikou ministerstva. Podľa čl. 11 Organizačného poriadku ministerstva vnútra SR je Nemocnica sv. Michala, a.s.

- na základe odborného posudku, v ktorého záveroch bolo skonštatované, že žalobca nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby príslušníka Policajného zboru, mal sťažovateľ vydať rozhodnutie podľa § 192 ods. 1 písm. c/ zákona o štátnej službe. Správny orgán nie je oprávnený preskúmať pravdivosť takéhoto posudku a po jeho vyhotovení nemá inú možnosť ako postupovať podľa § 192 ods. 1 písm. c/ zákona. Preto nie je možné súhlasiť s tvrdením žalobcu o vykonaní znaleckého dokazovania podľa § 238 ods. 2 zákona a taktiež nie je možné prihliadať na žalobcom tvrdené vykonanie vyšetrení u PhDr. N. I., MUDr. Y. Q. a PhDr. J. G.. Výsledky týchto vyšetrení sa v administratívnom spise nenachádzajú.

- ohľadne vykonania kontrolného psychologického vyšetrenia súd uviedol, že bolo vykonané v súlade s čl. 9 až 11 nariadenia č. 103/2005 osobou oprávnenou, t. j. klinickým psychológom.

- uvádzanie podrobností z psychologického vyšetrenia by bolo nielen porušením zákona č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov, ale predstavovalo by zásah do osobnostných práv žalobcu.

- sťažovateľ pred vydaním personálneho rozkazu č. 4 vykonal v dňoch 20.01.2015 a 21.01.2015 vypočutia osôb uvedených v bode 50 tohto rozsudku. O ich vypočutí nebol žalobca informovaný a boli výsluchy vykonané bez jeho prítomnosti. Tento postup správny orgán vykonal napriek tomu, že mal doručený posudok klinickej psychologičky č. 544/14, tým bolo podľa názoru súdu porušené právo žalobcu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

- je potrebné súhlasiť s námietkou žalobcu, že oba orgány verejnej správy porušili práva žalobcu v zmysle § 48 ods. 2 Ústavy SR.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

4. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- súd sa na jednej strane v rozsudku konštatuje, že vykonanie kontrolného psychologického vyšetrenia žalobcu bolo vykonané v súlade s čl. 9 až 11 nariadenia č. 103/2005 osobou oprávnenou, t. j. klinickým psychológom. Z toho vyplýva, že žalobca nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby a jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka PZ bolo v súlade so zákonom. Na strane druhej, súd vzhľadom k tomu, že boli porušené práva žalobcu, napadnuté rozhodnutie zrušil.

- súd sa nezaoberal podstatou veci, ktorou je skutočnosť, že žalobca nie je spôsobilý na výkon štátnej služby. Tu je potrebné si položiť otázku: "Ako môže duševne nespôsobilý človek na výkon štátnej služby plnohodnotne plniť úlohy Policajného zboru vyplývajúce so zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov?"
- všetky podklady, resp. skutočnosti, ktoré zakladajú záver odborného posudku č. 544/14 t. j., že žalobca nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby, nemôžu byť súčasťou spisového materiálu, pretože podľa § 3 zákona NR SR č. 199/1994 Z. z. o psychologickkej činnosti a Slovenskej komore psychológov tieto podliehajú povinnosti mlčanlivosti. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že všetky metódy a formy použité pri psychologickom vyšetrení žalobcu, ktoré viedli klinického psychológa k záveru odborného posudku sú uvedené v náleze a podliehajú mlčanlivosti.
- odborný posudok služobného klinického psychológa je administratívno-správnym aktom, ktorý nepodlieha z dôvodu jeho odbornosti obsahovému preskúmaniu iným orgánom teda ani nadriadeným.
- pre priameho nadriadeného s personálnou právomocou je záver odborného posudku klinického psychológa MV SR o jeho duševnej nespôsobilosti záväzný.
- v záveroch psychologických vyšetrení u klinickej psychologičky PhDr. N. I., ako aj psychiatricky MUDr. Y. Q., resp. lekárskeho správ nie je uvedené, že žalobca je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby. Je potrebné zdôrazniť, že psychologickým vyšetrením žalobcu u klinického psychológa MV SR nebolo skúmané jeho duševné zdravie, resp. ochorenie, ale jeho duševná spôsobilosť na výkon štátnej služby v PZ.
- žalobca nepredložil žiaden relevantný dôkaz, ktorým by bol spochybnený postup alebo záver služobného klinického psychológa, a ktorý by mal oporu v právnej úprave.
- dňa 21.01.2015 bol žalobca písomnosťou pod č. PPZ-HCP-P05-19-032/2015 oboznámený s kompletným spisovým materiálom vo veci návrhu na prepustenie zo služobného pomeru príslušníka PZ. Žalobcu poučili o práve nazrieť do predloženého spisového materiálu a možnosti robiť si z neho výpisy podľa § 237 ods. 2 zákona o štátnej službe.
- príslušný nadriadený v personálnom konaní, ktoré je samostatné od iných druhov konaní či už od disciplinárneho konania alebo trestnoprávneho konania, vykonal v súlade s platnou právnou úpravou (§ 233 zákona o štátnej službe) dôsledné prešetrenie danej veci. Na tento účel zabezpečil aj výsluchy príslušníkov PZ a klinickej psychologičky, s ktorými bol žalobca riadne oboznámený.

5. Z uvedených dôvodov navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žaloba sa zamietá.

B)

6. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol, že:

- sa stotožňuje s rozhodnutím súdu v tom, že v konaní pred orgánmi verejnej správy došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, keďže o vypočutí osôb uvedených v bode 50 napadnutého rozsudku nebol informovaný a predmetné výsluchy boli vykonané bez prítomnosti žalobcu, pričom tieto osoby neboli riadne poučené a žalobca im nemohol klásť otázky a byť s nimi konfrontovaný, ako to navrhoval.
- boli pred súdom preukázané také závažné pochybenia procesného charakteru, pre ktoré nebolo možné zákonným spôsobom rozhodnúť inak, ako návrhu žalobcu vyhovieť.
- z vyšetrenia klinickej psychologičky PhDr. N. I., ako aj z vyšetrenia psychiatricky MUDr. Y. Q. vyplynulo, že žalobca je spôsobilý na výkon štátnej služby. Taktiež zo znaleckého posudku č. 21/2015 PhDr. J. G., súdnej znalkyne v odbore psychológia, ku ktorému sa sťažovateľ ani nevyjadril, hoci mu bol ako dôkaz doručený, vyplýva takýto záver.

7. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

8. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala

oprávnená osoba včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ S.s.p.) a že ide o rozhodnutie, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 S.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zrušenia rozhodnutia krajského súdu a vrátenia veci súdu na ďalšie konanie. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 19. júna 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 191 ods. 1 písm. S.s.p., správny súd rozsudkom zruší napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy, ak
g) došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej.

Podľa § 139 ods. 2 S.s.p., v odôvodnení rozsudku uvedie správny súd stručný priebeh administratívneho konania, stručné zhrnutie napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie argumentov žalobcu a vyjadrenia žalovaného, prípadne ďalších účastníkov, osôb zúčastnených na konaní a zainteresovanej verejnosti, posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ak správny súd zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vráti mu vec na ďalšie konanie, je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť aj to, ako má orgán verejnej správy vo veci ďalej postupovať. Správny súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 233 ods. 1, 2 zákona o štátnej službe, oprávnený orgán postupuje pred vydaním rozhodnutia tak, aby bol presne a úplne zistený skutočný stav veci; na ten účel je povinný obstaráť si na rozhodnutie potrebné podklady. Oprávnený orgán posudzuje rovnako dôkladne všetky rozhodné okolnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

Podľa § 238 ods. 1,2 zákona o štátnej službe, za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi. Dôkazom sú najmä výpovede, vyjadrenia osôb vrátane účastníkov konania, odborné posudky, znalecké posudky, správy, vyjadrenia a potvrdenia orgánov a organizácií, listiny, veci a obhliadka.

9. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti na prvom mieste namietal, že súd vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko na jednej strane v rozsudku konštatuje, že vykonanie kontrolného psychologického vyšetrenia žalobcu bolo vykonané v súlade s čl. 9 až 11 nariadenia č. 103/2005 osobou oprávnenou, t. j. klinickým psychológom. Z toho vyplýva, že žalobca nie je duševne spôsobilý na výkon štátnej služby a jeho prepustenie zo služobného pomeru príslušníka PZ bolo v súlade so zákonom. Na strane druhej, súd vzhľadom k tomu, že boli porušené práva žalobcu, napadnuté rozhodnutie zrušil. Túto námietku vyhodnotil kasačný súd ako dôvodnú.

10. Kasačný súd poznamenáva, že najdôležitejšou časťou odôvodnenia akéhokolvek rozsudku je tzv. právna veta, t. j. právny názor konajúceho súdu, ktorý odôvodňuje výrok a ktorý musí korešpondovať s výrokom a musí umožniť každému pochopiť, prečo konajúci súd vo veci rozhodol tak, ako rozhodol. Pri nedostatku právnej vety nie je možné dospieť ani k záveru, či je rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku vecne správne, keďže výroku nekorešponduje relevantné odôvodnenie (m. m. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/41/2011 zo dňa 29.09.2011)

11. Preskúmané rozhodnutie krajský súd zrušil z dôvodu, že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia alebo opatrenia vo veci samej. „Dôvodom pre zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy nebude akékoľvek porušenie procesného predpisu ale len také, ktoré je podstatné, teda porušenie určitej intenzity, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia...“ (Baricová J. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C.H.Beck, 2018, s. 945)

12. Ústavný súd SR uvádza: „Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a

zdôvodnenej právnej argumentácie (subsumpcia skutkového stavu pod zvolené právne normy) nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.“ (I. ÚS 33/2012)). Správny súd musí dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Krajský súd v bodoch 52.-54. konštatoval správnosť postupu sťažovateľa najmä v súvislosti s tým, že správny orgán nie je oprávnený preskúmať pravdivosť takéhoto posudku a po jeho vyhotovení nemal inú možnosť ako postupovať podľa § 192 ods. 1 písm. c/ zákona o štátnej službe, a preto prepustil žalobcu zo služobného pomeru. V bodoch 55.-56. však súd dospel k záveru, že došlo k porušeniu práv žalobcu, pretože sťažovateľ vykonal výsluchy bez jeho prítomnosti napriek tomu, že už mal k dispozícii posudok od psychologičky, a preskúmané rozhodnutie zrušil. Vzhľadom na uvedené ide o zjavne protirečivé závery súdu, pričom chýba aj právna úvaha vo vzťahu k tomu či išlo o podstatné pochybenie, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

14. Kasačný súd nesprávne právne posúdenie vidí vo vyššie uvedených záveroch súdu aj v tom, že z citovaného ustanovenia § 192 ods. 1 písm. c/ zákona < o štátnej službe nesporne vyplýva, že podkladom pre rozhodnutie je posudok služobného klinického psychológa, avšak v súlade s ustanovením § 233 ods. 2 predmetného zákona je povinnosťou správneho orgánu rešpektovať základného zásady správneho konania, medzi ktoré tiež patrí zásada materiálnej pravdy. Konanie vo veciach služobného pomeru je upravené v dvanásť časti zákona o štátnej službe (ust. § 231 a nasl.). Z ustanovení zákona vyplýva povinnosť pred vydaním rozhodnutia presne a úplne zistiť skutočný stav veci, a to najmä v prípade, keď dochádza k takému závažnému zásahu do subjektívnych práv žalobcu, ako je to pri prepustení policajta zo služobného pomeru.

15. Skutočnosť, že posudok služobného klinického psychológa je základným podkladom pre rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 písm. c/ zákona < o štátnej službe nevyklučuje - za účelom objektívneho zistenia skutočného stavu veci - vykonanie ďalších dôkazov ohľadne zistenia duševnej spôsobilosti príslušníka ako posudzovanej osoby na výkon štátnej služby. Kasačný súd sa nestotožňuje s názorom, že ustanovenia zákona o štátnej službe neumožňujú závery psychológa vyslovené v posudku preskúmať, ani prípadne nariadiť vykonanie nového kontrolného psychologického vyšetrenia. Odborný posudok predstavuje dôkaz podliehajúci hodnotiacemu procesu zo strany správneho orgánu. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou, že odborný posudok služobného klinického psychológa je za každých okolností správny a objektívny, najmä s prihliadnutím na fakt, že sa jedná o služobného psychológa psychologickej ambulancie nemocnice s poliklinikou ministerstva.

16. V predmetnej veci nič nebránilo správne orgánu doplniť dokazovanie za účelom dosiahnutia objektívneho zistenia po tom, ako žalobca predložil lekárske správy zo psychologických vyšetrení a znalecký posudok vypracovaný súdnou znalkyňou. V rámci dokazovania pokiaľ sú závery klinického psychológa zo strany žalobcu spochybňované, je povinnosťou správneho orgánu, aby tieto pochybnosti vyvrátil zákonnými prostriedkami, t. j. dôkazmi, ku ktorým okrem iného patrí aj znalecké dokazovanie na základe ktorých dostatočne objasní skutočný stav. Je namieste, aby boli tieto rozpory odstránené kontrolou zvolených metód vyšetrenia, zistení a samotných záverov.

17. V súvislosti s uvedeným súd taktiež dospel k nesprávne záveru keď uviedol, že nemožno prihliadať na žalobcom tvrdené vykonanie vyšetrení, ktorých výsledky sa v administratívnom spise nenachádzajú. Z preskúmaného rozhodnutia je zrejmé, že lekárske správy ako aj znalecký posudok sťažovateľ k dispozícii mal, avšak v administratívnom spise absentujú, čo nebolo chybou na strane žalobcu, ale pochybením správneho orgánu. Kasačný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že každý správny orgán je povinný viesť administratívny spis, ktorý obsahuje všetky podstatné skutočnosti súvisiace s konkrétnym správne konaním. Rozhodnutie a najmä jeho odôvodnenie by malo byť zhrnutím obsahu administratívneho spisu a postupu a spôsobu, ktorý správny orgán doviedol k vydaniu konkrétneho správneho rozhodnutia. V danom prípade bol predložený neúplný administratívny spis, v ktorom predložené správy absentujú a na základe ktorého dospel krajský súd k nesprávne záveru bez

toho, aby úplnosť či neúplnosť administratívneho spisu skúmal.

18. Kasačný súd s ohľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. Ostatnými sťažnostnými bodmi sa kasačný súd nezaoberal, nakoľko zistil závažný dôvod odôvodňujúci zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite a presvedčivo odôvodniť, pričom právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.). Krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

19. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.